

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ VAKFI YAYINLARI

İLM-İ EDEB'E DÖNÜŞ

8/14. YÜZYIL ARAP DİLİ, EDEBİYATI
VE BELÂGATI ÇALIŞMALARI

Editörler

Şükran FAZLIOĞLU
Mehdi CENGİZ
Mediha Büşra ÖZDEMİR

İstanbul 2024

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ VAKFI YAYINLARI

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 49378

ISBN 978-975-548-729-8

Yayın Numarası: 580

Kitabın Adı

İLM-İ EDEB'E DÖNÜŞ

8/14. Yüzyıl Arap Dili, Edebiyatı ve Belâgatı Çalışmaları

Editörler

Şükran FAZLIOĞLU

Mehdi CENGİZ

Mediha Büşra ÖZDEMİR

Sayfa Tasarımı

Eren SAKIZ

Kapak Tasarımı

Melissa Kübra İRİBAŞ

Baskı ve Cilt

Seçil Ofset

100. Yıl Mahallesi Matbaacılar Sitesi

4. Cadde No: 77 Bağcılar, İstanbul

Tel: +90 212 629 06 15 www.secilofset.com

Sertifika No: 44903

1. Baskı: İstanbul, Ağustos 2024

Copyright © Bu eserin bütün hakları İFAV'a aittir.

Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Marmara Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları

Nuhkuyusu Cad. No: 110 Bağlarbaşı 34662 Üsküdar İSTANBUL

Tel: +90 216 651 15 06 Faks: +90 216 651 00 61

ifav@ilahiyatvakfi.com • www.ilahiyatvakfi.com

İÇİNDEKİLER

TAKDİM.....	7
KISALTMALAR.....	13

14. YÜZYIL İSLAM COĞRAFYASINDA ARAP DİL BİLİMLERİ: OLUŞUM VE GELİŞİM

14. Yüzyıl'da Osmanlı Coğrafyasında İlmü'l-Edeb Geleneğinin Teşekkülü Şükran FAZLIOĞLU.....	17
Muhammed b. Câbir el-Vâdiâşî'nin Bernâmece'i Işığında 14. Yüzyılda Arapça Dil ve Edebiyat Kitapları Ali BENLİ.....	39
8/14. Yüzyıl Kaynaklarında Filistin Bölgesinde İlmî Hayat ve Arap Dili Çalışmaları Nefise Zehra KALKANCI.....	63

14. YÜZYIL İSLAM COĞRAFYASINDA ARAP DİL BİLİMLERİ: TARTIŞMALAR VE SORGULAMA

Doğal Dilden Mantığın Diline - Ebû Hayyân'ın İbnü'l-Hâcib Eleştirisi Alem-i Cins Örneği Hamza ÜNAL.....	89
İbn Haldûn'a Göre İslamî Dönem ile Cahiliye Dönemi Edebiyatlarının Belâgat Yönünden Mukayesesi Rümeysa Zeynep UYLAŞ.....	105

14. YÜZYIL OSMANLI COĞRAFYASINI TEMSİL ETMESİ AÇISINDAN BÂBERTÎ'NİN ARAP DİL BİLİMLERİNE YAKLAŞIMI

Bâbertî Özelinde Hakikat-Mecaz Tartışmalarında Vaz' Olgusu Nesibe ÖZAK.....	121
Bâbertî'de Dil İlimleri ile Kelam Disiplininin İlişkisi Mehdi CENGİZ.....	145

Kazvîni'nin Sekkâki'ye İtirazları Bağlamında Bâbertî'nin Kinayeli İstiareye Bakışı	
Muhammed Salih SÜRÜCÜ	159
Bedî Sanatının Teşekkül Süreci ve 8/14. Yüzyıl Belâgat Anlayışındaki Yeri: Bâbertî-Teftâzânî Metinlerinin Karşılaştırılması	
Mediha Büşra ÖZDEMİR.....	187
Bâbertî Özelinde Fâide-i Haber ve Lâzım-ı Fâide-i Haber Terimlerinin Klasik Belâgat Düşüncesindeki Yeri	
Tuncay AZAR.....	219
DİZİN	237